

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio III. De coniectatione medicorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

vel vaporis superabundantis & vincentis obstantia: vel interdum luminis victi ac profligati. k

5. (Ut ad terrestria veniamus) ex arborum quoque prouentu prognostica colliguntur, vt teste Tullio.

Lentiscus, triplici solita grandescere fertur,

Ter fruges fundens, tria tempora monstrat arandi.

Amygdalorum copia indicat mesis abundantiam. Trifolium inhorrescit. & folia contra tempestatem surrigit. Sine auris Indentia arborum folia, lanugines & pappi, popuinei volitantes per aërem, aut aquis innatantes, tempestatem prænunciant. Si rosæ violæue sub autumnum iterum floreat. pestilentia imminet. Burdigalæ, quæ pestimillam magnam præcessit hyems, aliquas in horto nostro rosas protulit, quas & vidi. Vnum hoc non videtur vacuum à superstitione, quod quidam tradidere: sub autumnum duas vel tres glandes legendas, tum cultro scindendas, trium aliquod in his solere reperiri, muscam, vermem, vel araneum, mulcam denotare discidia eo anno futura, vt vermem fertilitatem, aranea mortalitatem denotari.

Sexid, animantes etiam quædam nobis prænunciant, vt,

Cana pulex fugiens è vasti gurgite ponti

Nun. iat horribiles clamans instare procellas.

Vt & acredula matutinis instans vocibus:

Fuscæ, nonnunquam cursans per littora cornix,

Si tamen,

Demersit caput & fluctum ceruice recepit.

Ipsi quoque alumni dulcis aquai ranunculi,

Mollipedesque boues spectantes lumina cæli,

Et quæ talia ex Arato Tullius, a & ex Hesiodo Virgil. Quid contemptius musculo, vel passerulo? tamen domos illi ruituras; hi aëris contagionem fugâ præueniunt, quorum etiam causas Francisc. Picus inuestigat, c

Ex obseruatione huiusmodi Phænomenorum, emertere canones prænotionum, quibus vtuntur nautæ, pastores, & agricolæ, de quibus non contemnendum opus extat Antonij Mizalpi Monluciani, *Ephemeridum rusticarum*. illa quidem ipsa animalia præsagij sui sunt ignara; sed impetum quedam naturalem solummodo sentiunt, mouente phantasia per humores concitata ad petendum quæ commodo, & fugiendum, quæ noxæ sunt futura. Quod sigillatim idem Picus ostendit, de ciconijs, cypselis, mergis delphine, cæteris longum nimis & lentum foret mihi, singulis inhære. Veniamus ad nobilius animal, hominem, & ex eo quædam præsagia.

QVÆSTIO III.

De coniectatione medicorum.

Etimus d' de quadam falsa & illegitima, imo ludibriosa; nunc de vera, seriâ & gnehâ dicendum, hanc medicorû, *συνθετικῶν*, veteres, recentioresq; Doctores integris tractationibus sunt profecuti; e quos legere poterunt, qui plenos sitiunt crateres: mihi hoc vnum videtur vniuersim posse statui.

Signa proba sunt, quæ naturalibus principijs, & veris experiētijs cōprobantur: cætera sunt vana, & ab arte medicorum aliena. Proborum, quædam sanam integramque valetudinem

a l. i. de diuinat.
b l. i. Georg.

c d. l. 3. c. 3. cum seqq

d q. 1. conclus. 4.
e Hippoc. l. de Progn. & in eum commen. Galeni. Arist. sæpe in Probl. Celsum l. 2. de Medicis. & horum sequentes vestigi Frac. Picus d. l. 3. c. 7. Vvimpia. libr. de

ignis c. 8.
& a. c. 13.
vsque ad
21. Ioan.
Guinche-
rum An-
dernaue
ret. & no-
ua medi-
cinæ com-
nen. I. Di
d. 7.

testantur; quædam degenerantem vel iam affectam; quædam succumbentem, & iam victam quædam se recolligentem & victicem: quædam denique sunt ambigua, etiã ipsi magistris. Nec vlla tam certa, quin fallant aliquando, ideo vetus sermo verus, prætare à sexaginta medicis, quam à scabinis sex damnari, & morti addici.

QVÆSTIO IV.

De prænotione Physiognomica.

A

HYSTIOMVSEX pilorū & membrorum corporis colore, habitudine; & proportionē; de temperie, vale- tudine, quædam etiam de moribus, ingenio, & animi affectionibus putat se scire: præcipuè frontem considerat faciemque, quia hæc solet esse speculum virtutum intellectualium; & tum vocatur hæc *ματαγνωστικα*. Huius mētio apud Iuvenalem, *Sat. 6.* cum scribit frontem vati à muliere præbendam. Aristot. & Polemon confundunt cum, *Chiromantia*, quæ propriè manuum cōsiderat lineamenta, quasi quoddam virtutum actiuarum speculum: ac si considerat etiam reliqua membra totiufque corporis habitum, *Physiognomica*, vocatur.

Hanc Physiognom. veteres medici Hippocrates & Galenus diligenter excoluerunt, vt & Arist. integro libro, & qui exstat Polemon. Atheniens. *lib. de Natura signis*: quorum scripta laudantur, eo quod naturæ vestigia calcarunt. Sed recentiores Barth. Cocles, in *Anast. Physiogn.* Luc. Gauricus & alij fere plura miscunt superstitiosa, præter vnum fortè Pet. Motium; cuius librum *de multiplici temperamento & cognoscendi. hominibus*, laudat Michael Medi-

fl. 2. paræ
Chri. c. 1.

na: quia primo complexionis modum, deinde medico & philosophico ratiocinio propensiones & ingenia gentium prouinciarum, & singulorum hominum describit; methodus hæc vera & recta, sed scriptorem illum nondum potui nosci. visus mihi non infeliciter Conrad. v. vimpina Galeni & Aristotelis ferè omnia in compendium redigisse.

Artis fundamenta varia sunt, primum petitur à quadam cum animantibus similitudine v. g. qui paruis sunt oculis inuidi censentur, quia simiæ tales; qui magnis, stupidi; sicut boues & asini ratio est: quia cum Deus auctor naturæ gnarus esset, qua quodque animal indole dotasset, singulis etiam ea addidit instrumenta, quæ huic indoli forent quàm aptissima, ferocibus, vt leoni, apro, tauro, vngues, dentes, cornua; timidis ac fugacibus, vt lepori & ceruo, artus celeri fugæ necessarios; fortib. araturis, vel onera baiulaturis, toros, gibbum, dorso, humerorumque robur; vt camelo, boui, equo & reliquis veterinarijs. Idcirco quasi ex signo & à posteriori (vt loquuntur scholæ) animantium indolem ex ipsis instrumentis corporeis; quibus à natura sunt prædita, colligunt.

Secundum fundamentum à moribus gentium atque prouinciarum desumitur; quæ cum certo sint corporis habitu, vt plurimam quoque ingenijs, moribusque discrepat. v. g. physiognomi definiunt fuscis, stupidos ac pertinaces esse, quoniam Æthiopes sunt huiusmodi.

Tertium à sexu, v. g. quia mulieres candida vt plurimum & molli sunt cute, eademque sunt pauidæ ac læsæ; ideo candidos & molli cute, moribus obnoxios iisdem censent. Huius secundi & tertij fundamenti ratio ducitur à com-

plexione,

gl. de sig-
nis c. 8. 9.
& 10.